

Een kruisweg
langs 7 kerken

Parochie heilige Stefanus
Nijmegen

Statie	Locatie	Spreker
Statie 1 en 2	Antonius van Padua	Anneke Leisink- van Gisteren
Statie 3 en 4	Antonius Abt	Hans van Zonneveld
Statie 5 en 5	Maria Geboorte	Juan van Eijk
Statie 7 en 8	De Goede Herder	Rommie Terpstra- van Genugten
Statie 9 en 10	Petrus Canisius	Eduard Kimman
Statie 11	Effata, Dominicus	René Klaassen,
Statie 12	Effata, Dominicus	Hans Hamers
Statie 13 en 14	Agneskerk Lindenholt	Bettineke van der Werf - Tjisse Klase
Statie 15	Agneskerk Lindenholt	Eduard Kimman

De kruiswegstaties zijn gemaakt door:

Antonius van Padua	Pieter Geraedts
Antonius Abt	Dorus Arts
Maria Geboorte	Jan Dunselman
De Goede Herder	leerlingen van de Charles Eijk-Academie in Maastricht o. l. v. beeldend kunstenaar Frans Vos
Petrus Canisius	Wim van Woerkom
Effata, Dominicus	Ted Feelen
Agneskerk Lindenholt	Bettineke van der Werf - Tjisse Klase en Ria Donnelly - Melchers op basis van tekeningen van Klemens Köchling

Voor de teksten van deze kruisweg is inspiratie geput uit de Kruisweg uit het Pelgrimsboek van Lourdes en de kruisweg 'Zie de mens' door Martien van Woerkom en Cees Remmers.

De icoon van de H. Stefanus die bij het openingswoord te zien is, hangt in de Agneskerk Lindenholt en is geschilderd door zuster Delian de Brouwer.

Samenstelling teksten:	Bettineke van der Werf- Tjisse Klase René Klaassen
Foto's	Evert Jan van der Werf
Muziek Organist	'Bleibet hier' van Taizé Joseph Steenbrink
Opname en montage:	Jan Martijn van der Werf Jeroen van de Vijver

Februari – maart 2021

Van harte welkom
bij deze Kruisweg-meditatie.

Vanuit de pastoraatsgroep
van de parochie Heilige Stefanus
in Nijmegen komt het initiatief
om een parochie-brede kruisweg te maken.

De Kruisweg is niet bij één evangelie te lezen.
Zij is zelfs niet binnen de bijbel te plaatsen.
Gelovige traditie en de bijbel hebben de Via Dolorosa,
de lijdensweg van Christus, haar staties gegeven.
Vroeger konden de pelgrims
niet meer naar Jeruzalem gaan.
Zo is in de 15e eeuw de traditie van de Kruisweg ontstaan.
Eerst met 7 staties, later met 14 staties,
en in de vorige eeuw is er zelfs een 15e statie bijgekomen.

Ook nu kunnen wij niet op pad gaan.
Maar.....

In al onze kerken hangt een kruisweg.
De pastoraatsgroep heeft de handen ineen geslagen
om van de verschillende kruiswegen
die er in onze kerken hangen,
één parochie-brede kruisweg te maken.

Laten we maar op weg gaan....

Een beschrijving van de staties, met hun bijbelse verwijzing

Statie	Beschrijving	Bijbelse verwijzing
I	<i>Jezus wordt ter dood veroordeeld.</i>	<i>Matteüs 27:11-32 Marcus 15:1-20 Lucas 23:1-25 Johannes 18:18-19:16</i>
II	<i>Jezus neemt het kruis op Zijn schouders.</i>	<i>Matteüs 27:31 Marcus 15:20 Johannes 19:16-17</i>
III	<i>Jezus valt voor de eerste maal onder het kruis.</i>	<i>Staat niet in de Bijbel.</i>
IV	<i>Jezus ontmoet Zijn Heilige Moeder.</i>	<i>Staat niet in de Bijbel, maar Maria was bij de kruisiging wel aanwezig. Marcus 15:40, Johannes 19:25</i>
V	<i>Simon van Cyrene helpt Jezus het kruis te dragen.</i>	<i>Matteüs 27:32 Marcus 15:21 Lucas 23:26</i>
VI	<i>Veronica droogt het aangezicht van Jezus af.</i>	<i>Otia Imperialia 3:25</i>
VII	<i>Jezus valt voor de tweede maal.</i>	<i>Staat niet in de Bijbel</i>
VIII	<i>Jezus troost de wenende vrouwen.</i>	<i>Lucas 23:27-31</i>
IX	<i>Jezus valt voor de derde maal.</i>	<i>Staat niet in de Bijbel</i>

Statie	Beschrijving	Bijbelse verwijzing
X	<i>Jezus wordt van Zijn klederen beroofd.</i>	<i>Staat niet in de Bijbel, maar er staat dat de soldaten zijn kleren tijdens de kruisiging verdeelden. Matteüs 27:35 Marcus 15:24 Lucas 23:34 Johannes 19:23-24 Psalm 22:18-29</i>
XI	<i>Jezus wordt aan het kruis genageld.</i>	<i>Matteüs 27:35-44, Marcus 15:24-32 Lucas 23:33-44 Johannes 19:18-24</i>
XII	<i>Jezus sterft aan het kruis.</i>	<i>Matteüs 27:45-56, Marcus 15:33-41 Lucas 23:44-49 Johannes 19:25-30</i>
XIII	<i>Jezus wordt van het kruis afgenomen.</i>	<i>Matteüs 27:57-59 Marcus 15:43-46 Lucas 23:50-53, Johannes 19:38-39</i>
XIV	<i>Jezus wordt in het graf gelegd.</i>	<i>Matteüs 27:59-61 Marcus 15:46-47 Lucas 23:56 Johannes 19:40-42</i>
XV	<i>Verrijzenis; 'paasstatie'</i>	<i>Matteüs 28:1-10 Marcus 16:1-8 Lucas 24:1-12 Johannes:20:1-9</i>

I *JEZUS WORDT TER DOOD VEROORDEELD.*

Hij heeft alleen maar goed gedaan,
genas mensen,
wekte doden tot leven.
Hij verkondigde de komst
van een rijk
van vrede en gerechtigheid,
een toekomst vol van Gods liefde.
Hij nam geen genoegen
met onderdrukking
en kwam op voor de rechten van arme en verdrukte mensen,
tegen de gevestigde orde in.
Maar ze hebben Hem niet willen geloven,
Hem beschuldigd van hoogmoed en eigenwaan.
De 'Zoon van God' kon Hij niet zijn.
Wat volgde was geen rechtvaardig proces, maar een vertoning.
De straf was er niet minder om:
veroordeling tot de dood aan het kruis.

Antonius van Padua

*Veroordelingen, zonder vorm van proces zijn nog actueel.
Zoveel geteisterde gezinnen omdat een vader of moeder,
dochter of zoon is weggehaald,
omdat zij ongewenste ideeën verkondigen.
Er is zoveel verdriet,
omdat mensen hun mond niet mogen openen
en hun hart niet mogen laten spreken.*

Bidden wij, Heer Jezus,
wees nabij aan alle mensen
die omwille van gerechtigheid moeten lijden,
aan alle mensen die onverdiend onrecht wordt aangedaan.
Help ons voor hen op te komen.

II JEZUS MOET HET KRUIS ZELF DRAGEN

Ze brengen een groot houten kruis,
ruw, te zwaar voor één mens.
Ze leggen het Hem op de schouders
om het zelf naar Golgota
te dragen.

Hij heeft er niet om gevraagd,
maar aanvaardt dit kruis uit liefde,
uit solidariteit met allen, die een leven lang
ondraaglijke lasten moeten dragen.
Hij heeft ze gekend en bemind,
mensen zonder aanzien, arm en verstoten.
In zijn laatste uren laat Hij hen niet in de steek
en neemt ook hun kruis op zijn rug.

Antonius van Padua

*Niet omdat Hij zo gehecht was aan het kruis
heeft Hij het kruis opgenomen,
maar omdat Hij solidair was met allen, die een kruis dragen.
Het grote kruis dat mensen dragen is,
dat zij niet gekend en bemind zijn, geen aanzien hebben,
gekweld worden door ziekte en pijn, geen leven hebben.
Voor kleine mensen is Hij opgekomen
en Hij nam alle risico voor eigen leven.
'Ik ben gekomen', zo waren zijn woorden,
'opdat zij leven zullen hebben'.
Dat was zijn diepste hartstocht.*

Bidden wij, Heer Jezus,
leer ons mensen aanzien,
en hun naam kennen,
waardoor zij weten gekend en bemind te zijn.
en wees alle mensen nabij
die een kruis te dragen gekregen hebben.

III **JEZUS VALT VOOR DE EERSTE KEER**

Het kruis drukt pijnlijk op zijn lichaam.
De weg omhoog naar Golgota is oneffen.
Het pad tussen de mensen door
die zich opdringen, is smal.
Hij valt, een eerste maal, gestruikeld,
geschrokken van de haat
en het onbegrip om Hem heen.
Verdriet overmamt Hem,
maar Hij geeft niet op, komt moeizaam
overeind en vervolgt zijn weg in tranen.
En er is niemand die helpt

Antonius Abt

*De vrome verbeelding heeft het goed gezien.
Zoveel verdriet is een mens teveel, onmogelijk alleen te dragen.
Het leven kan zwaar zijn. Mensen kunnen er niet tegenop.
Inrichtingen raken vol van overspannen mensen.
Mensen kunnen niet meer.
Soms is ons oordeel over hen een nieuw verdriet:
ze hadden beter moeten uitkijken.
Dat is het oordeel van het koel verstand,
maar niet van het hart.*

Bidden wij voor alle mensen die niet meer op kunnen
tegen te veel verdriet;
voor wie bezwijken onder die zware last.
Dat zij zich niet verslagen voelen,
maar dat zij genezen worden van wat hen verlamt.
Bidden wij om solidariteit met hen.
Bidden wij ook voor wie onverschillig toekijken...
Leid ons, God, als wij zonder uitzicht zijn.

IV JEZUS ONTMOET ZIJN MOEDER MARIA

Voortgeduwd door de menigte
volgt Maria Jezus op zijn weg.
Ze zoekt zijn ogen, lijdt met Hem,
een moeder die haar kind niet opgeeft.
Ze is niet gevluht, niet bang voor de pijn.
Hun ogen ontmoeten elkaar,
een blik vol droefenis en begrip.
Het heeft zo moeten zijn.
In de stilte van hun harten
zijn ze voor eeuwig verenigd in liefde.

Antonius Abt

*Maria heeft vreugde en pijn beleefd:
zij was op het feest van de bruiloft,
maar ook op zijn kruisweg.
Zij is niet gevluht voor kwade dagen.
Zij was er met heel haar warme hart.
Zij was er, ondanks haar machteloosheid
en geen raad meer weten.*

Bidden wij voor ouders, die als Maria
door alles heen trouw aan hun kinderen blijven,
hen nabij zijn met mededogen;
voor alle ouders die hun kind zien lijden aan een ziekte,
aan het leven,
voor ouders die hun kinderen niet meer kunnen bereiken,
die hen niet begrijpen.
voor ouders die een kind verliezen aan de dood.
Wij bidden om sterkte en troost
en om medemensen die hen nabij blijven.

V *SIMON VAN CYRENE HELPT HET KRUIS DRAGEN*

Jezus is de uitputting nabij,
maar de weg naar Golgota
is nog lang.
Hij mag niet opgeven,
nu nog niet.
Dan merkt Hij
dat zijn last wordt verlicht.
Achter Hem, onzichtbaar,
ongekend,
helpt iemand het kruis te dragen.
Wat Hij altijd zelf heeft gedaan
overkomt Hem nu, op dit moment.
Hij staat er niet langer alleen voor.

Maria Geboorte

*Alleen staan,
Dit is het grote leed van menig mens,
van ongewenste groepen,
van hen, die door opvoeding of aanleg anders zijn.
Zij staan alleen.
Gelukkig stond Jezus niet alleen.
Simon was zijn hulp.*

Bidden wij voor alle mensen
die het kruis van anderen
met hun hart en hun handen helpen dragen,
en voor alle mensen die werkzaam zijn
in de verzorging of de verpleging.
Wij bidden om liefde, wijsheid en geduld.

VI VERONICA DROOGT HET GEZICHT VAN JEZUS AF

Veronica komt uit de omstanders
naar voren,
bewogen door zijn aanblik,
stoffig en vuil,
bebloed en bezweet.
Niemand dwingt haar,
niemand kan haar tegenhouden.
Met een doek
veegt ze Jezus gezicht af.
Het helpt nauwelijks,
maar Hij put kracht
uit deze liefdevolle aandacht, dit tedere gebaar.
Liefde kijkt verder dan het zichtbare.
Door het getekende gezicht van Jezus heen
ziet Veronica het gezicht van God.
De ontmoeting laat een onuitwisbare indruk achter.

Maria Geboorte

*Mensen, verteerd door verdriet
zoeken mededogen,
vragen zachte handen
die troostend hun tranen drogen.*

Bidden wij voor alle mensen
die geraakt worden door het leed van anderen
die mensen die helpen,
ook wanneer de situatie voor henzelf moeilijk is.
en wij bidden voor onszelf
Heer Jezus, help ons, om onszelf
niet op te sluiten in alleen maar eigen zorg.

VII JEZUS VALT VOOR DE TWEDE KEER

De hitte, het stof,
het geschreeuw van mensen,
het vloeken en schelden
van de soldaten...
Doodop valt Jezus opnieuw.
Maar vastberaden krabbelt Hij overeind,
zet zijn schouders weer onder het kruis
en sleurt het verder naar Golgota.

De Goede Herder

*Soms moeten dingen heel vaak gebeuren,
voor wij wakker worden.
Soms dringt het pas laat door.
Mensen struikelen zo vaak rondom ons heen,
dat wij er gewoon aan raken.
We staan er niet meer bij stil.
Je kunt ongevoelig worden voor zoveel alledaags leed,
ook vlak bij je eigen bestaan.
Het zit niet altijd in grote dingen.
Het is soms heel eenvoudig.
Het zit hem soms gewoon in het geven van een arm
of het eenvoudig vragen hoe het met hem of haar gaat.*

Bidden wij voor alle mensen
vreemdelingen, vluchtelingen op zoek naar onderdak en vrede
dat zij bij U hoop vinden God,
en dat zij op kunnen staan.
Wij bidden dat wij niet bang zijn ons te geven
of te veel twijfelen dat wij het aan kunnen om te geven.
Laat de herinnering aan uw leven
steeds de goede krachten in ons wakker roepen.

VIII JEZUS TROOST DE VROUWEN IN JERUZALEM

Vrouwen aan de kant van de weg
rouwen en wenen
als Jezus voorbij komt.
En het onvoorstelbare gebeurt:
ondanks de last, ondanks de pijn
ziet Hij hun verdriet
en vergeet zichzelf.
Hij kan niet anders,
Hij kijkt nog steeds
met de ogen van zijn hart.
Hij huilt met hen en troost hen.

De Goede Herder

*Jezus kijkt nog steeds met de ogen van zijn hart.
Ontmoeten is meer dan tegenkomen.
Ontmoeten is ervaren dat iemand bij je stil staat,
dat iemand je in de ogen ziet en je begrijpt,
zijn hart met je deelt.
Hier heeft een ontmoeting plaats, wederzijds,
en hier worden harten gedeeld.
En over de hoofden van de vrouwen heen,
Jezus ontmoet ons met dezelfde woorden:
Huil niet om Mij,
maar huil over uzelf en uw kinderen'.*

Bidden wij
dat we mensen zien met de ogen van Jezus,
dat wij anderen durven te ontmoeten in hun leed,
en dat wij niet alleen jammeren,
maar de moed hebben om ons hun leed aan te trekken.

IX **JEZUS VALT VOOR DE DERDE KEER**

Bijna is Jezus op de Schedelplaats als Hij, verzwakt, voor de derde keer valt. Met zijn laatste krachten komt Hij overeind en sleept het kruis de laatste meters omhoog.

Petrus Canisius

*Dit was de derde maal
Dit drievoudig vallen herinnert ons
aan het drievoudig gebed in de Hof van Olijven:
Vader, als het mogelijk is,
laat deze kelk aan Mij voorbij gaan'.
Te zwaar was de last.
Het herinnert ook aan de drievoudige vraag:
'Simon, houd je van Mij?'
Jezus is niet gevlucht uit de hof
en het opstaan na de derde val
toont hoezeer Hij ons lief heeft.*

Bidden wij voor alle mensen
die door verdriet en teleurstelling
een punt willen zetten achter hun inzet.
Geef hen kracht te blijven werken voor het goede.
En we bidden voor onszelf;
laat ons uw leerlingen blijven Jezus,
en moge uw liefde ons dragen als het moeilijk wordt.

X ZE DOEN JEZUS ZIJN KLAREN UIT

Donkere wolken pakken zich samen.
Zijn kleren worden
van zijn lichaam gerukt.
Naakt, weerloos staat Hij daar
om nogmaals te worden bespot.
En Hij doet niets, Hij wacht.
Zelfs geen woord van protest
komt over zijn lippen.
Hij lijdt in stilte,
Hij is alleen nog maar liefde
nu zijn laatste uur nadert.

Petrus Canisius

*Alles hebben zij Hem ontnomen.
Hij is ontluisterd tot in zijn ziel.
Hij is volkomen ontheemd
en bij de levenden mag Hij niet meer zijn.
Zie wat voor een mens zij van Hem hebben gemaakt.
Maar zien wij ook naar onszelf
en naar de naakten, die wij niet hebben gekleed,
de hongerigen, die wij niet hebben gevoed,
de kleren, die wij anderen hebben gegeven...*

Bidden wij voor mensen die,
hun waardigheid ontnomen,
te kijk worden gezet en vernederd,
voor alle mensen die nergens geborgen, niemand zijn.
God, berg ze in Uw hand
Waar wij geen beschutting bieden

XI JEZUS WORDT GEKRUISIGD

Het onvoorstelbare gebeurt.
Spijkers worden door handen
en voeten geslagen.
Een mens wordt vastgenageld,
opgehangen
aan een stuk hout.
Steeds meer omstanders
verlaten de onheilsplek,
kunnen de mensonwaardige marteling niet langer aanzien,
beschaamd dat ze het zover hebben laten komen.
Hij heeft toch alleen maar welgedaan?
Als Hij zegt: 'Vader, vergeef hun, want ze weten niet wat ze doen',
dringt het niet meer tot hen door.

Effata, Dominucus

*Hij was de laatste niet,
die aan een kruis werd geslagen.
Het is tot op de dag van vandaag voortgegaan.
Dood aan het kruis,
dat is sterven buiten de samenleving van mensen, weg uit de stad.
Voor hen is er geen plaats, geen ruimte meer.
Nog steeds verdwijnen mensen geruisloos uit de gemeenschap,
zonder proces, zomaar geliquideerd.
Zelfs vandaag verdwijnen mensen zonder proces in de dood.
Jezus heeft gestreden voor de vrede.
Hij roept niet op tot vreedzaam toekijken en wee-klagen.
Vanaf zijn kruis klaagt hij ons aan, Zie de mens!*

Bidden wij:
Heer Jezus ontferm U over ons
en wees ons genadig.
Leer ons leven zoals U.

XII *JEZUS STERFT AAN HET KRUIS*

Een onheilspellende duisternis
daalt over het land.

Alles valt stil.

Schrikachtig

kijken de weinige mensen

op Golgota elkaar aan

en zien omhoog

naar die mens aan het kruis in zijn doodsstrijd.

Wanhopig schreeuwt Hij: 'Mijn God, waarom hebt U mij verlaten?'

Om daarna rust te vinden en met een gefluisterd

'Het is volbracht' de geest te geven.

Effata, Dominucus

Aan het kruis is Jezus gestorven, als de verworpene.

Een mens kan niet meer leven

als alles om hem heen hem verlaat.

*Mensen sterven aan eenzaamheid en teren uit,
want het is niet goed dat de mens alleen is.*

Jezus' dood wijst de weg die wij moeten gaan:

medemens zijn tot aan de dood,

betrokken op het leven rondom ons heen.

Maar zijn leven geeft ons ook alle hoop:

Zo is onze God,

een God van mensen, die tot het uiterste gaat.

Bidden wij voor alle mensen die sterven moeten.

Hun idealen niet verstaan en weggehoond;

voor alle mensen die als Jezus, jong en onverdiend
afscheid moesten nemen van het leven.

En voor iedereen die sterft

in doodsnood, schreeuwend in hun stervenspijn

God, wees hen nabij.

XIII JEZUS WORDT VAN HET KRUIS GEHAALD

Vrienden halen hem van het kruis
en leggen het levenloze lichaam
nog eenmaal
in de armen van zijn moeder.
Afschuw en pijn, rouw en verdriet
tekenen haar gelaat,
Maar ook berusting
dat zijn lijden voorbij is.
Ze geeft hem uit handen
om te worden begraven.

Agneskerk Lindenholt

*Het kruis was niet van Hem afgenomen,
zoals Hij had gebeden.
Hij heeft de kelk van bitter leed
tot de bodem toe gedronken.
Toen was alles volbracht.
Gehoorzaam tot de dood is Hij geworden.
Het onverhoorde gebed
'Vader als het mogelijk is, laat deze kelk aan mij voorbij gaan'
heeft Hem niet weerhouden om door te gaan.
Nu wordt Hij van het kruis afgenomen om te worden begraven*

Bidden wij,
voor wie gestorven en begraven zijn,
die door hun geliefden en vrienden op handen gedragen,
die dankbaar door hen in hun hart bewaard worden,
die levend worden gehouden in denken en doen.
Wij bidden om draagkracht
voor wie een dierbare medemens moet missen.

XIV JEZUS WORDT IN HET GRAF GELEGD

Zijn lichaam wordt in doeken gewikkeld en naar een nieuw graf gebracht, dat is uitgehouwen in de rots. Enkele vrouwen, een leerling, vrienden begeleiden Hem naar zijn rustplaats. Geen woord, geen weeklacht klinkt als de steen voor het rotsgraf rolt. Met de stilte van het graf in hun hart verlaten ze de plaats.

Agneskerk Lindenholt

*Als alle mensenlevens,
is ook Jezus zijn leven geëindigd in de dood.
Zijn laatste rustplaats was de aarde, waarin Hij is begraven.
Maar telkens weer blijkt de aarde een moeder te zijn,
die steeds weer nieuw leven voortbrengt.
De korrel in de voor brengt leven voort.
Jezus is niet in de dood gebleven
en Zijn verhaal gaat voort.
Dood en graf hebben niet het laatste woord.
God heeft het laatste woord,
Dood is om ons heen, van dag tot dag.
Maar wij worden geroepen te geloven in het leven
en niet de doden te dienen, maar de levenden.
De doden moeten wij ons herinneren om hun goede daden
en Jezus Christus, die ons heeft geleerd wat leven is.*

Bidden wij voor alle mensen die gestorven zijn dat zij leven vinden in uw niet te doven licht. Wij bidden om een hand die hen wenkt, om een thuis bij U, God, onze Vader.

XV PAASSTATIE, VERRIJZENIS

Het lijdensverhaal van Jezus Christus eindigt niet met de graflegging.

Dit is de blijde boodschap, die Jezus ons gebracht heeft:

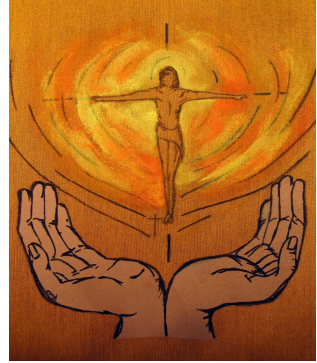
na Goede Vrijdag komt er een Pasen!

Dood en graf hebben niet het laatste woord.

God heeft het laatste woord.

In Gods liefde wordt Jezus over de dood heengedragen.

Verrijzenis! Opstanding: Pasen.

Bidden wij:

God, laat het geloof in uw levensgeheim
groeien in ons leven.

Dit hebben wij zo nodig, als het moeilijk en
donker wordt.

Geef ons Paaslicht in onze duisternissen.

Ga met ons mee, blijf bij ons en in ons,
opdat wij kunnen leven in hoop en vrede.